

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XI. Quid sit super petram ædificari Ecclesiam. Matth. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

Petro: *Super eminentem*, inquit, *beata fidei sua confessione locum promeruit*. Et paulò post: *Hinc regni cælorum habet clauas, hinc terrena eius iudicia cælestia sunt*. &c.

Sicut ergo dixerat, fidem esse fundamentum, & habere clauas, ita nunc dicit Petrum ratione eius fidei meruisse locum super eminentem, id est, ut sit caput, seu fundamentum, & habeat clauas. Et ipse idem in cap. 16. Matth. clarissimè dicit de Petro: *O in nuncupatione noui nominis felix Ecclesia fundamentum*.

Pari ratione AMBROSIVS in Lucam lib. 6. cap. 9. ubi dicit, fidem Petri esse fundamentum Ecclesiæ; ibidem dicit: *Etiam discipulo suo huius vocabuli gratiam non negauit, et ipse sit Petrus, qui de petra habeat soliditatem constantia, fidei firmitatem*.

CHRYSOSTOMVS in vtroq; loco citato, explicans quid sit ædificari Ecclesiam super confessionem Petri, introducit Dominum sic loquentem: *Ego super te ædificabo Ecclesiam meam*.

Denique CYRILLVS etiam loco citato non cuiuslibet fidem, sed illam inconcussam & firmissimam B. Petri, dicit esse fundamentum. & lib. 2. cap. 12. in Ioan. scribit Petrum ipsum esse petram, super quam fundatur Ecclesia.

Ad illud ILLYRICI, respondeo in primis cum Hieronymo in commentario huius capituli, Petrum quando audiuit: *Vade post me Satan*, & quãdo negauit Christum, nondum fuisse fundamentum. Hoc enim loco Christus ei promisit, quod post resurrectionem suam daturus erat. Adde, Petrum non errasse circa fidem, sed tantum aliquid ignorasse cum audiuit: *Vade Satan*; & à caritate excidisse, non à fide, quando Christum negauit. Quod in tractatu de Ecclesia suo loco docebimus.

CAPVT XI.

*Quid sit super petram ædificari Ecclesiam,
Matth. 16.*

S QUITVR altera difficultas explicanda, quid videlicet sit super PETRAM ædificari Ecclesiam. Et aduersarij quidè parum de hac laborant. Nam cum iam negauerint Petrum esse Ecclesiæ fundamentum

mentum, parum referre existimant, qui significet ipsa ædificatio.

Catholici autem docent, hac metaphora significari, Petro esse commissum regimen totius Ecclesiæ, & præcipuè circa fidem. Petræ enim fundamentali hoc est proprium, totum ædificium regere, & sustentare. Atque hoc modo exponunt Patres. CHRYSOSTOMVS homil. 55. in Matth. hunc locum exponens: *Ecclesiæ, inquit, pastorem illum constituit. Et infra: Hieremiam quidem Vni Genti, Pater: Petrum autem Vniuerso terrarum orbi Christus præposuit.* AMBROSIVS serm. 47. *Petra, inquit, dicitur Petrus, eo quod tanquam saxum immobile totius operis Christiani compagem, molemq̃ue contineat.* GREGORIVS lib. 4. epistola 32. *Cunctis, inquit, Euangelium scientibus liquet, quod voce Dominica sancto & omnium Apostolorum principi Petro totius Ecclesiæ cura commissa est. Ipsi quoque dicitur; Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.*

Sed contrà obiici solent tria argumenta. PRIMVM est LUTHERI in lib. de potestate Papæ, vbi dicit, non valere istam consequutionem: *super Petrum ædificatur Ecclesia, igitur Petrus est rector Ecclesiæ.* Quemadmodum rectè dicitur super fidem ædificari Ecclesiam: & tamen non sequitur, igitur fides est rector Ecclesiæ.

RESPONDEO, ideo nos dixisse, non propriè dici Ecclesiam ædificari super fidem. Deinde, etiam si propriè diceretur: nihil concluderet argumētum. Nam sunt omnia intelligenda accommodatè ad naturas rerum. Itaque si dicatur Ecclesia ædificari super fidem, sensus esse debet, vt intelligatur Ecclesia pendere à fide vt à principio iustificationis, & à dono quodam, sine quo sponsa Christi non esset: si autem dicatur ædificari super Petrum, sensus erit, Ecclesiam pendere à Petro vt à rectore. Talis enim est dependentia vnus hominis ab alio.

ALTERVM argumentum difficilius est. Quemadmodum hoc loco Petrus dicitur fundamentum Ecclesiæ, sic alibi dicuntur omnes Apostoli fundamenta. Psalm. 86. *Fundamenta eius in montibus sanctis*, id est, vt exponit AVGVSTINVS, in Apostolis & Prophetis. Et Apocal. 21. *Et murus ciuitatis habent fundamenta duodecim, & in eis duodecim nomina duodecim*

decim

decim Apostolorum agni. Et Ephes. 2. Superadificati supra fundamentum Apostolorum & Prophetarum. Quibus verbis alludens B. Hieronymus lib. in Iouinianum 1. *Sed dicis, inquit, super Petrum fundatur Ecclesia, licet id ipsum in alio loco super omnes Apostolos fiat, & ex a quo super eos Ecclesia fortitudo solidetur.* Nihil igitur proprium & singulare Petro datum vel promissum est.

RESPONDEO, tribus modis Apostolos omnes fuisse Ecclesie fundamenta, sine vlllo tamen Petri præiudicio; **V**NO modo, quia ipsi primi Ecclesias vbique fundarunt; nec enim Petrus conuertit ad fidem totum orbem terrarum, sed alias regiones Petrus, alias Iacobus, alias ceteri ad Christum adduxerunt. Quare B. Paulus Rom. 15. *Sic, inquit, predicauit, non sibi nominatus est Christus, ne super alienum fundamentum adificarem.* Et 1. Corinth. 3. *Vt sapiens architectus fundamentum posui, alius autem superadificat.* Atq; hoc modo ex æquo sunt Apostoli fundamenta. Id quod significatum credimus Apocal. 21.

ALTERO modo, dicuntur fundamenta Ecclesie Apostoli & Prophetæ, ratione doctrinæ à Deo reuelatæ. Siquidem fides Ecclesie nititur reuelatione, quam habuerant à Deo Apostoli & Prophetæ. Nec enim semper reuelantur Ecclesie noui articuli, sed in ea doctrina Ecclesia acquiescit, quam Apostoli & Prophetæ à Domino didicerunt, & prædicatione, vel literis ad posteros mandauerunt. Atque hac ratione superadificamur, vt Apostolus ait ad Ephes. 2. *Supra fundamentum Apostolorum & Prophetarum.* Nec in his duobus maior est Petrus ceteris, sed vt Hieronymus ait, in omnes ex æquo Ecclesie fortitudo solidatur.

TERTIO modo, dicuntur fundamenta omnes Apostoli, ratione gubernationis. Omnes enim fuerunt capita, rectores & pastores Ecclesie vniuersæ: sed non eodem modo quo Petrus. Illi enim habuerunt summam atque amplissimam potestatem, vt Apostoli seu Legati, Petrus autem vt pastor ordinarius. Deinde ita habuerunt plenitudinem potestatis, vt tamen Petrus esset caput eorum, & ab illo penderetur, non è contrario.

Atque hoc est quod promittitur Petro, Matth. 16. cum ei soli coram aliis dicitur: *Super hanc petram adificabo Ecclesiam*

siam meam. Id quod præter alios supra citatos docet Hieronymus in lib. I. contra Iovinianum. explicans enim, quid sit super Petrum ædificare Ecclesiam, sic ait: *Licet super omnes Apostolos ex æquo Ecclesia fortitudo solidetur, tamen propterea inter duodecim unus eligitur, et capite constituto schismatis tolleretur occasio.*

CAPVT XII.

*Quis sit ille, cui dicitur: Tibi dabo claves,
Matth. 16.*

TERTIA dubitatio est de persona cui dicitur: *Tibi dabo claves.* Tametsi enim Doctoribus Catholicis sensus horum verborum apertissimus videatur, tamen aduersarij ita hæc ipsa verba deprauant, vt videantur iam esse obscurissima. Quis, quæso, simpliciter legens: *Beatus es Simon Bar-Iona; & statim: Tibi dabo claves;* non diceret, Ionæ filio claves à Christo esse promissas?

At nihilominus LUTHERVS in libro de potestate Papæ, Calvinus libro 4. Institutionum, capite 6. §. 4. & sequentibus, Magdeburgenses Centuria prima, libro 1. & 2. passim; Liber SMALCHALDICVS de primatu Papæ, & alij omnes huius temporis hæretici, nihil peculiare Petro filio Ionæ promissum esse volunt: sed quidquid hîc dicitur ad totam Ecclesiam pertinere, cuius Ecclesiæ Petrus eo tempore personam gerebat.

Est autem animaduertendum, duobus modis potuisse Petrum personam Ecclesiæ gerere; historicè & parabolicè: & quidem HISTORICE is gerit personam alterius, qui re aliqua verè à se gesta, rem ab alio gerendam significat, & eam quodammodo repræsentat. Sic Abraam verè duos filios habens, Deum significauit, qui duos populos habiturus erat, vt Apostolus exponit ad Galat. 4. Sic Martha sollicita circa frequens ministerium, & Maria sedens secus pedes Domini, duas vitas demonstrarunt, quarum altera in actione, altera in contemplatione versatur.

PARA